

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoP/34/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4416214182
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4416214182.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, v právnej veci navrhovateľa: C. G. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX, proti manželke: I. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX, t. č. L. X., L. XX, zast. Advokátska kancelária Mgr. Jozef Vida, s.r.o., so sídlom Nové Zámky, Turecká 36, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu: C. N. T., nar. XX.XX.XXXX, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky ako kolíznym opatrovníkom, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 19.03.2018 č. k. 7C/251/2016-164 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa úpravy styku otca s maloletým synom a v časti trov konania **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zveril mal. dieťa C. N. T. na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matke s tým, že obaja rodičia budú maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok a otca zaviazal prispievať na výživu mal. syna v sume 125 eur mesačne vždy do 15 dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky počnúc od právoplatnosti rozsudku. Zároveň upravil styk otca s mal. synom tak, že otec je oprávnený si vziať maloletého k sebe každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v sobotu o 9.00 hod. v mieste bydliska matky a je povinný vrátiť maloletého späť matke na to isté miesto v ten istý deň o 11.00 hod. a za tých istých podmienok každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v nedeľu od 09.00 hod. do 11.00 hod. Ďalej upravil styk otca s mal. synom počas vianočných sviatkov každý kalendárny rok dňa 24.12. od 09.00 hod. do 11.00 hod., každý páry kalendárny rok dňa 25.12. od 09.00 hod. do 11.00 hod., každý nepárny kalendárny rok od 26.12. od 09.00 hod. do 11.00 hod. a každý rok S.06.01. od 09.00 hod. do 11.00 hod. a na veľkonočný pondelok od 09.00 hod. do 11.00 hod. Matka je povinná dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a odovzdať mu ho v určenom čase v mieste svojho bydliska a otec je povinný mal. dieťa matke vrátiť v určenom čase na určenom mieste. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že čiastočným rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 14.06.2017 č. k. 7P/251/2016-79 bolo manželstvo rodičov mal. dieťaťa rozvedené, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 17.08.2016. Pri rozhodovaní o tom, komu bude mal. dieťaťa na čas po rozvode zverené do osobnej starostlivosti vychádzal z výsluchu účastníkov konania, znaleckého posudku, ako aj výsluchu maloletého, ktorý si sám želá bývať u matky a s otcom by sa chcel stretávať 2 hod. každý druhý týždeň v L. X.. Z uvedených dôvodov zveril mal. dieťa do osobnej starostlivosti matke, ku ktorej má maloletý silný citový vzťah. Súd zároveň upravil styk otca s maloletým tak, ako uviedol vo výroku rozhodnutia, s poukazom na vyjadrenie maloletého, ako aj na vykonané znalecké dokazovanie

a zároveň aj výsluch znalca z odboru psychológie. Takto upravený styk je v záujme dieťaťa, aby sa na jeho výchove podieľal aj otec, ktorý keď hodnotne a pravidelne využije čas návštev, doba styku určená týmto rozsudkom bude postačujúca k tomu, aby sa medzi ním a maloletým upevňoval a rozvíjal cit spolupatričnosti. Pri určení vyživovacej povinnosti vychádzal zo zárobku matky 607,74 eura a otca v priemere okolo 700 eur mesačne. Obidvaja majú vyživovaciu povinnosť len k tomuto synovi, a preto dospel k záveru, že určené výživné bude primerané tak potrebám mal. dieťaťa, ako aj možnostiam otca. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Rozsudok súdu prvej inštancie v časti úpravy styku napadol v zákonnej lehote odvolaním otec a domáhal sa jeho zmeny tak, že bude upravený jeho styk s mal. synom každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v sobotu od 09.00 hod. do nedele do 18.00 hod., počas vianočných sviatkov každý párný kalendárny rok od 24.12. od 09.00 hod. do 18.00 hod. do 25.12., každý rok 06.01. od 09.00 hod. do 18.00 hod., cez veľkonočnú nedeľu od 09.00 hod. do 18.00 hod. veľkonočného pondelka a letné prázdniny tretí júlový týždeň od pondelka od 09.00 hod. do nedele do 18.00 hod., a tretí augustový týždeň od pondelka od 09.00 hod. do nedele do 18.00 hod.. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že rozsudok bol vydaný na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní vychádzal zo znaleckého posudku, ktorý podľa jeho názoru neobsahuje všetky potrebné náležitosti vyplývajúce zo zák. č. 382/2004 Z. z. o súdnych znalcoch. Tým je znalecký posudok nepreskúmateľný, čím vážne bolo ovplyvnené rozhodnutie súdu prvej inštancie pri úprave práv a povinností k mal. dieťaťu. O súdny znalecký posudok sa v plnej miere opieral súd prvej inštancie, čím došlo k vážnemu poškodeniu jeho ako otca maloletého. Namietal tiež prieťahy v konaní a ľahostajnosť kolízneho opatrovníka. Podľa jeho názoru matka synovi v styku bráni, v opačnom prípade by nemal dôvod neisť s ním niekde na výlet. V závere uviedol, že rozhodnutie ho doslova uráža, pretože muž ako otec môže robiť čokoľvek, je stále diskriminovaný a matka nech akákoľvek, je tá „najsamlepšia“, všetci ju podporujú a držia jej stranu.

4. K odvolaniu sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Vo svojom vyjadrení uviedol, že dáva do pozornosti znalecký posudok, výsledky ktorého jasne preukázali, že otec so svojim synom nemá vytvorený bližší citový vzťah. Znalec sám uviedol, že maloletý považuje stretnutia s otcom za stresujúce, necíti sa v jeho spoločnosti dobre a otca sa bojí. Taktiež zo správy psychológa referátu poradensko-psychologických služieb zo dňa 22.02.2018 vyplýva, že maloletý nemá na otca naviazané pozitívne zážitky, stimulácia jeho kontaktu s otcom viedla v rámci pohovoru k zvýšeniu úzkosti a obáv maloletého. S rodinou maloletého boli naplánované aj ďalšie stretnutia, avšak otec maloletého túto spoluprácu odmietol. Čo sa týka odvolania otca voči kolíznemu opatrovníkovi uviedol, že sa opakovane snažil nasmerovať otca k správnym krokom opätovného nadviazania kontaktu so synom, avšak postoj otca bol odmietavý. V závere uviedol, že rodina maloletého bola od júna 2018 navrhnutá v rámci priorít do opatrenia na zabezpečovanie vykonania odborných metód na prispôsobenie sa novej situácii v prirodzenom rodinnom prostredí, ktoré realizoval akreditovaný subjekt Familiam o. z., otec aj matka s týmto návrhom súhlasili, bola dohodnutá spolupráca s týmto subjektom, avšak zo strany otca bola táto spolupráca predčasne ukončená, nakoľko voči pracovníkovi subjektu PhDr. L. vyjadril otec maloletého rovnako nespokojnosť.

5. Matka sa k odvolaniu nevyjadrila.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej len „CSP“), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 65 a § 67 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok - ďalej len „CMP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

7. V predmetnom konaní súd mal. C. N. zveril do osobnej starostlivosti matke s tým, že obidvaja rodičia budú maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok a otca zaviazal prispievať na jeho výživu sumu 125 eur mesačne. V týchto častiach rozsudok súdu prvej inštancie nebol napadnutý odvolaním, a preto je rozsudok v tejto časti právoplatný. Otec napadol rozsudok súdu prvej inštancie odvolaním v časti, v ktorej bol upravený jeho styk s maloletým synom, a preto prieskumom odvolacieho konania bol rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti.

8. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s mal. dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s mal. dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvoде.

9. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s mal. dieťaťom podľa ods. 1, súd upraví styk rodičov s mal. dieťaťom v rozhodnutí o rozvoде; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť (ods. 2).

10. V danom prípade bol styk otca s mal. synom upravený rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 25.08.2016 č. k. 12P/17/2016-112, ktorým bola schválená dohoda rodičov, na základe ktorej sa otec bol oprávnený stretávať s mal. dieťaťom každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v sobotu od 09.00 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu od 09.00 hod. do 18.00 hod., počas vianočných sviatkov každý páry kalendárny rok dňa 25.12. od 09.00 hod. do 18.00 hod., každý nepárny kalendárny rok dňa 26.12. od 09.00 hod. do 18.00 hod. a každý rok dňa 06.01. od 09.00 hod. do 18.00 hod., počas letných prázdnin každý rok vždy tretí júlový týždeň a tretí augustový týždeň začínajúc od pondelka od 09.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a veľkonočný pondelok od 09.00 hod. do 18.00 hod. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 02.09.2016. Otec podal návrh na rozvod manželstva na Okresný súd Nové Zámky dňa 09.08.2016 a súd prvej inštancie čiastočným rozsudkom zo dňa 14.06.2017 č. k. 7P/251/2016-79 manželstvo rodičov rozviedol. Uvedený rozsudok označil ako čiastočný rozsudok a tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 07.08.2017. Následne súd prvej inštancie konal potom o úprave práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu. Takýto postup súdu prvej inštancie nebol správny, pretože v zmysle ust. § 24 ods. 1 Zákona o rodine v spojení s ust. § 100 CMP s konaním o rozvod manželstva je zo zákona spojená aj úprava práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu na čas po rozvoде manželstva. V danom prípade vydanie čiastočného rozsudku neprichádza do úvahy. I napriek tomu, že súd prvej inštancie takto rozhodol, odvolací súd už v tomto štádiu konania nemal procesné prostriedky na to, aby toto pochybenie odstránil, keďže rozhodnutie už nadobudlo právoplatnosť a zároveň rozsudok bol zaslaný aj na oznámenie matricke o právoplatnom rozhodnutí súdu. Keďže predchádzajúca dohoda o úprave styku rodičov s mal. dieťaťom stratila účinnosť dňom nadobudnutia právoplatnosti rozsudku o rozvoде manželstva, bolo potrebné, aby súd prvej inštancie nanovo upravil styk otca s mal. dieťaťom.

11. Pri rozhodovaní súdu je potrebné otázku styku, jeho časové vymedzenie a miesto stretávania posudzovať veľmi starostlivo, rozhodujúcim bude najmä posúdenie tak okolností na strane mal. dieťaťa, ako aj okolností na strane rodičov. Rodičia majú rovnaké rodičovské práva a povinnosti a obaja sú zodpovední za všestranný rozvoj dieťaťa. Každý z rodičov má celé rodičovské práva a povinnosti. Obidvaja rodičia ich nemusia vykonávať spolu, ale vo vzájomnom porozumení. Pri výkone rodičovských práv sú obidvaja rodičia rovnoprávni. Nezáleží na tom, či sú manželia, a ani na to, či ide o dieťa narodené v manželstve alebo mimo manželstva. Na to, aby rodič mohol realizovať svoje rodičovské práva v prípade, že dieťa nebolo zverené do jeho výchovy je potrebné, aby mal upravený styk s mal. dieťaťom. Zmyslom úpravy styku otca s dieťaťom je dosiahnuť odstránenie doterajšieho stavu medzi otcom a dieťaťom bez nepriaznivého pôsobenia na psychiku a citovú stránku dieťaťa súčasne so zreteľnom na konkrétne pomery života otca. Preto súd pri úprave styku rodiča s dieťaťom predovšetkým skúma, či je styk mal. dieťaťa v prospech dieťaťa a je povinný veľmi starostlivo zvážiť, aká úprava tohto styku (časové vymedzenie, určenie prostredia a pod.) zodpovedá v konkrétnom prípade najlepšie niektorej skutočnosti týkajúcej sa mal. dieťaťa a niektorej skutočnosti týkajúcej sa rodičov. Predovšetkým súd musí zvážiť vek a zdravotný stav mal. dieťaťa, jeho citový vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá vo výchove a k prostrediu, v ktorom tento rodič žije, obvyklý denný režim mal. dieťaťa. Medzi ďalšie skutočnosti ktoré súd skúma patria osobné a rodinné pomery rodičov, vzájomný vzťah rodičov a ich časové a hospodárske možnosti (so zreteľom na pracovnú dobu, čerpanie dovolenky, dopravné spojenie a pod.). Hodnotenie týchto všetkých skutočností predovšetkým v zhode so záujmom mal. dieťaťa vedú potom k najvhodnejšej úprave styku rodiča s mal. dieťaťom.

12. V danom prípade žije mal. dieťa v domácnosti s matkou a tak, ako bol doposiaľ tento styk upravený nie vždy sa realizoval.

13. Rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s mal. dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa manželstvo rozvádza; dohoda o styku rodičov s mal. dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvoде.

14. Súd prvej inštancie postupoval v zmysle vyššie uvedených kritérií a v podstate svoje rozhodnutie v časti úpravy styku zdôvodnil vykonaním dokazovania a to výsluchom účastníkov konania, oboznámením

sa so znaleckým posudkom, ako aj výsluchom maloletého a dospel k záveru, že je potrebné upraviť styk otca s mal. synom tak, ako uviedol v enunciáte rozhodnutia. Otec v tejto súvislosti vo svojom odvolaní namietal znalecký posudok, že tento nespĺňa náležitosti znaleckého posudku tak, ako požaduje zák. č. 382/2004 Z. z. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že súd hodnotí znalecký posudok ako každý iný dôkaz. Podstata hodnotenia znaleckého posudku spočíva v tom, že súd vezme do úvahy komplexnosť posudkov, úplnosť odpovedí, vzťah k posudku k iným, vo veci vykonaných dôkazov a vychádza aj zo zásad správneho, formálno-logického uvažovania. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti vypočul i mal. C. N. na pojednávaní konanom dňa 19.03.2018, ktorý sa vyjadril, že otca neznáša, lebo mu zobral psa, najradšej by sa s ním nestretával, v krajnom prípade by bol ochotný sa s ním stretávať dve hodiny každý druhý týždeň v L. X.. Želal by si, aby naňho nekričal ani na mamu. Naposledy sa s otcom stretol predvčerom, ktorý sa ho hneď pýtal, či ide, alebo ide rovno na políciu, on to cítil ako vyhrážku, a preto radšej s ním nešiel, pričom toto sa viackrát opakovalo. Myslí si, že otec príjemnejší nebude. Otec sa tomu vyjadril tak, že už prestal chodiť na políciu, chce však, aby aj naďalej bol u neho cez noc. Súd prvej inštancie preto správne vyhodnotil v konaní i výpoveď mal. dieťaťa, ktorý už vzhľadom na svoj vek vie posúdiť okolností, na ktoré bol zo strany súdu dotazovaný. Ako ďalším, pre rozhodnutie okrem znaleckého posudku, slúžila aj správa z poradensko-psychologického procesu, kde sa snažili o spoluprácu s rodičmi mal. dieťaťa, ktorú spoluprácu nakoniec otec odmietol a odmietol aj spoluprácu s občianskym združením Familiam tak, ako je to zrejmé zo správy na č.l. 130-131 spisu. Súd prvej inštancie preto postupoval správne, keď pri svojom rozhodovaní vychádzal i z iných dôkazov, nielen zo znaleckého posudku a rozhodol v súlade so všetkými vykonanými dôkazmi. Súd prvej inštancie zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania v súlade s § 191 ods. 1 CSP dospel k správnym skutkovým záverom a na ich základe vyvodil aj správny právny záver. Za situácie, keď dieťa otca odmieta a je ochotné sa s ním stretávať len v kratšom časovom intervale, bolo nutné prihliadnuť i na tento názor, a preto súd prvej inštancie správne upravil styk otca s mal. dieťaťom tak, ako uviedol vo výroku svojho rozhodnutia. Bude predovšetkým záležať na otcovi, aký vzťah si k svojmu synovi vytvorí, keď v priebehu konania viackrát odmietol spoluprácu ponúkanú tak z centra poradensko-psychologických služieb, ako aj občianskeho združenia Familiam. Ak svoj postoj k mal. synovi nezmení, nemôže očakávať, že syn si k nemu vytvorí priaznivejší vzťah bez ohľadu na to, že žije v domácnosti so svojou matkou.

15. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

16. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou

a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za neho koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie podľa § 379 ods. 1 a 2 CMP, môže mu súd uložiť pokutu do 1.000 eur (§ 382 ods. 1 CMP) a to opakovane za každé porušenie povinností vyplývajúcej z rozhodnutia (§ 382 ods. 1 CMP).

Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná, a ak to povaha veci pripúšťa, súd môže rozhodnúť o tom, že príslušný štátny orgán zastaví výplatu rodičovského príspevku povinnému podľa osobitného predpisu a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu (§ 383 ods. 1 CMP).

Ak úkony a opatrenia súdu smerujúce k dobrovoľnému splneniu povinnosti zostali bezvýsledné, súd výkon rozhodnutia uskutoční (§ 384 ods. 1 CMP).

Exekúciu možno vykonať len podľa zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku ak podkladom na vykonanie exekúcie je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

a/ zrážkami zo mzdy a z iných príjmov

b/ prikázaním pohľadávky

c/ predajom hnutelných vecí

d/ predajom cenných papierov

e/ predajom nehnuteľnosti

f/ predajom podniku

g/ príkazom na zdržanie vodičského preukazu